

Miljøvurdering af Indsatsplan StorAarhus. Sammenfattende redegørelse

29. marts 2023
Side 1 af 5

Indledning

I forbindelse med forslag til Indsatsplan StorAarhus har Aarhus Kommune udarbejdet en miljørapport med miljøvurdering af planen. Høring af miljøvurderingen er foretaget i forbindelse med høring af forslag til Indsatsplan StorAarhus <https://deltag.aarhus.dk/hoering/offentlig-hoering-af-forslag-til-indsatsplan-storaarhus>.

Ifølge miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, skal der i forbindelse med de endeligt vedtagne planer udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet

Den sammenfattende redegørelse offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af Indsatsplan StorAarhus.

Integration af miljøhensyn

Miljøvurderingen har været udarbejdet med henblik på at sikre en integration af miljøhensyn i planforslaget. Allerede i forbindelse med udarbejdelse af forslaget har miljøhensyn indgået som en væsentlig del af planlægningen, idet formålet med indsatsplanen er at beskytte grundvandet mod miljøfremmede stoffer. Miljøvurderingen har i den forbindelse bidraget til, at indarbejdelsen af dette miljøhensyn foreligger dokumenteret.

Kvaliteten af grundvandet, som i dag kan anvendes urenset til drikkevandsformål, forventes forbedret ved indsatsplanens indsatser overfor nitrat, pesticider og andre miljøfremmede stoffer, idet forbruget af disse stoffer reduceres.

Drikkevandskvalitet

En indsats overfor pesticider kan betyde, at kvælstofudvaskningen forøges (ved mere økologisk planteavl end i dag). Planens betydning for forbrug af kvælstof- og fosforgødning afhænger således af, hvilke tiltag, der tages i anvendelse for at mindske brugen af pesticider. Øvrige ændrede

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø
Aarhus Kommune

Jord og Grundvand

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Telefon: 89 40 44 00
Direkte telefon: 41 87 37 04

E-mail:
Jord@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
ull@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sagsbehandler:
Ulla Lyngs Ladekarl

arealanvendelser med mere natur, skov og by indenfor området vil medføre reduceret udledning af kvælstof og fosfor. I fald arealanvendelsen mod forventning giver anledning til en stigning i kvælstofudvaskningen inden for de sårbare områder, vil der blive iværksat en indsats overfor nitrat

29. marts 2023
Side 2 af 5

Grundvandsressourcen

Vandværkerne skal fremme en bæredygtig udnyttelse af grundvandsressourcen ved i samarbejde med kommunen at aftale tiltag vedr. overvågning og spredning af indvinding, så grundvandsmagasinerne sikres mod overudnyttelse. Indsatsplanen vil medføre mulighed for indsatser, der sikrer grundvandsressourcen mod forurening med nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer, og påvirkningen af grundvandsressourcen er derfor altovervejende positiv.

Natura 2000 områder

Ud fra en forventning om at der rejses skov, omlægges til ekstensivt drevet natur eller byudvikles jf. Kommuneplanen, på en ikke uvæsentlig del af det samlede areal dyrket landbrugsjord i oplandet til de pågældende Natura 2000-områder, vil implementering af Forslag til Indsatsplan StorAarhus overvejende sandsynligt give anledning til et fald i den samlede udledning af kvælstof til vandmiljøet.

Aarhus Bugt

Implementeringen af Forslag til Indsatsplan StorAarhus vil i værste fald vil betyde en merudvaskning af kvælstof til vandmiljøet som følge af omlægninger til økologisk planteavl med anvendelse af husdyrgødning i stedet for kunstgødning. Den potentielle merbelastning vurderes dog ikke at medføre en væsentlig påvirkning af Aarhus Bugt.

Landbrugserhverv

Berørte lodsejere kan blive mødt med krav om ændringer i arealanvendelsen. Lodsejerne vil blive kontaktet af vandforsyningen og opfordret til at indgå en dyrkningsaftale. Dette vil ske mod en fuld erstatning til lodsejerne. Hvis der ikke kan opnås aftale, vil Aarhus Kommune pålægge dyrkningsdeklarationer mod en fuld erstatning. Planen danner således grundlag for at kunne påbyde ændret landbrugsdrift. Derved kan indsatsplanen have en negativ økonomisk konsekvens for lodsejere i de berørte områder, idet muligheden for at udvide produktionen kan blive begrænset, og der kan blive omkostninger ved omlæg til økologisk drift. Udover fuld erstatning til lodsejerne vil Aarhus Kommune se positivt på jordfordeling, hvor det er praktisk muligt. Overordnet set vurderes påvirkningen af landbrugserhvervet at være mindre væsentlig, idet der fortsat kan drives landbrug på visse forudsætninger, men påvirkningen kan være af væsentlig karakter for den enkelte landbrugsdrift.

Høringssvar

I bilag 2 til byrådsindstillingen om endelig godkendelse af Indsatsplan Stor-Aarhus beskrives alle høringssvar, og hvor høringssvarene har givet anledning til ændringer i planen. Bilag 3 indeholder samtlige høringssvar.

29. marts 2023
Side 3 af 5

Forslaget til Indsatsplan StorAarhus, samt den tilhørende miljøvurdering, har været i offentlig høring fra den 10. februar 2021 til den 4. juni 2021.

Der er indkommet godt 100 høringssvar fra borgere, foreninger, virksomheder og offentlige instanser, herunder Miljøstyrelsen, Skanderborg Kommune, Syddjurs Kommune og Favrskov Kommune, i løbet af den offentlige høring.

Høringssvarene kan opdeles efter følgende temaer:

- Økonomiske konsekvenser
- Driftsmæssige konsekvenser
- Afgrænsning af berørte områder
- Udpegningsgrundlag
- Forurening fra andre forureningskilder,
- Dialog
- Klima

Høringssvarene har givet anledning til, at:

- Tidsplanen er ændret således at der i områder, hvor der undersøges for jordfordeling og afventer eventuelle påbud, er sikret at ønsker om både jordfordeling og frivillige aftaler er afsøgt.
- Det er tydeliggjort, at borer hvor der konstateres pesticidforurening ikke nødvendigvis sløjfes, men i stedet kan anvendes til f.eks. afværgepumpning.
- Det er præciseret, hvorledes indsats i nabokommuner gennemføres: Aarhus Kommune er indstillet på som myndighed at gennemføre en indsats på de sårbare arealer beliggende indenfor Indsatsplan StorAarhus, der ligger indenfor indvindingsoplande til vandværker beliggende i nabokommunerne. Indsatserne gennemføres på det niveau, der er vedtaget i nabokommunens indsatsplan, og betales af det vandværk, der har gavn af indsatsen. Fordeling af udgifter til rådgivere i forbindelse med påbud og evt. efterfølgende taksation, overtaksation og retssager skal aftales inden opgaven påbegyndes.
- Ændringerne i indsatsplanen har ikke givet anledning til ændringer i miljørapporten, da der er tale om mindre tilpasninger, som ikke ændrer ved miljøpåvirkningen af planen.

29. marts 2023

Side 4 af 5

Alternativer

I miljørapporten er behandlet et 0-alternativ, hvor miljøpåvirkningerne ved ikke at vedtage Indsatsplan StorAarhus, vurderes overordnet. Hvis indsatsplanen ikke vedtages, vil de foreslåede initiativer ikke blive muliggjort. Dette kan udgøre en trussel mod drikkevandsforsyningen.

Fastholdelse af nuværende status uden indsatsplan kan medføre risiko for lokal overudnyttelse af grundvandsressourcen, hvilket kan give kvalitetsforringelser af grundvandet og unødvendig stor påvirkning af vandløb og vådområder. Dertil kommer risiko for forurening af grundvandsressourcen med nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer.

Hvis den nuværende landbrugsdrift fortsætter, ændres kvælstof og fosforudledningen til Natura 2000 områder og Aarhus Bugt sandsynligvis ikke.

Ved fastholdelse af nuværende landbrugsdrift inden for de sårbare områder og BNBO sker der ingen ændringer for de berørte landbrugsejendomme som følge af indsatsplanen, og kvælstof- og pesticidforbruget reguleres som i dag af øvrig lovgivning og gældende indsatsplaner.

Konklusion

Implementering af Indsatsplan StorAarhus vil få positive konsekvenser for drikkevandskvaliteten, grundvandsressourcen og ikke påvirke Natura2000 eller Aarhus Bugten negativt. Landbrugserhvervet vil ikke påvirkes væsentligt negativt. Ved ikke at implementere indsatsplanen vil drikkevandsforsyningen og grundvandsressourcen være truet. Miljøvurderingen understøtter således implementering af indsatsplanen.

Overvågning

Der vurderes ikke at være behov for afbødende foranstaltninger for nogen af de undersøgte miljøparametre.

Aarhus genberegner kvælstofudvaskningen hvert år, så det kan vurderes, om dyrkning i sårbare områder generelt medfører et stigende bidrag til kvælstofudvaskningen til målsatte områder.

Aarhus Kommune indkalder til følgegruppemøder efter behov efter den endelige vedtagelse af planen. I disse møder deltager de ansvarlige for gennemførelsen af indsatserne, og der bliver gjort status for de opstillede indsatser. Herunder vil det blive vurderet, hvorvidt der er uforudsete negative miljømæssige konsekvenser ved gennemførelsen af indsatsplanen, og der vil så vidt muligt blive truffet hensigtsmæssige afhjælpende foranstaltninger.

Klagevejledning

Det er muligt at klage ovre vedtagelse af miljøvurderingen i forhold til retslige forhold. Miljø- og Fødevarerklagenævnet er klageinstans og en klage skal

være indgivet senest 4 uger efter at afgørelsen er offentliggjort efter endelig vedtagelse.

29. marts 2023
Side 5 af 5

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på kpo.naevneneshus.dk, eller via link på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på én af disse hjemmesider, som du plejer med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for almindelige borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i den sag, du ønsker at klage over. Myndigheden videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.